

Idrott, ungdomar och sociala innovationer

Om civilsamhället som medel för
social inkludering i stadens periferier

Magnus Dahlstedt & David Ekholm

mucf

Myndigheten för ungdoms-
och civilsamhällsfrågor

© Myndigheten för ungdoms-
och civilsamhällesfrågor (MUCF) 2020

Webb: www.mucf.se

**Idrott, ungdomar och
sociala innovationer**
Om civilsamhället som medel för social
inkludering i stadens periferier

Magnus Dahlstedt & David Ekholm

Förord

I följande rapport presenteras resultat från forskningsprojektet *Sport, youth and social innovation: On civil society as a means of promoting social inclusion in multi-ethnic suburbs*, som finansierats av Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (Dnr 1086/17), med Magnus Dahlstedt som projektledare. Rapporten bygger på resultat som delvis presenterats i andra publikationer (se bl.a. Dahlstedt & Ekholm, 2021a). För den som är intresserad av att fördjupa sig i några av de resonemang som förs i denna rapport hänvisar vi till någon av dessa publikationer (för fler referenser, se referenslistan).

Även om det bara är två namn som står som författare till denna rapport så bygger rapporten på arbete som utförts i tätt samarbete mellan flera forskare, verksamma inom olika discipliner, vid olika lärosäten. I projektet har följande forskare medverkat:

Magnus Dahlstedt, projektledare, är professor i socialt arbete vid Linköpings universitet. Hans forskningsintressen rör välfärd, socialpolitik och integration, med särskilt fokus på ungas ojämlika uppväxtvillkor, utbildning och socialpedagogiska insatser i den segregerade staden.

David Ekholm är lektor i socialt arbete vid Linköpings universitet. Han forskar främst om socialpolitiska villkor för socialt arbete, med särskilt fokus på olika sätt att möta problem ifråga om ojämlikhet och segregation, i samverkan mellan olika samhällsaktörer.

Josef Fahlén är docent i pedagogik vid Umeå universitet. Han forskar om organisering, ledning och styrning av idrott, med fokus på den medlemsbaserade föreningsidrotten och relationerna mellan idrottens organisationsformer och stödstrukturer i offentlig sektor.

Stefan Holmlid är professor i design vid Linköpings universitet. Han forskar om hur sociala verksamheter och tjänster designas, etableras och sprids i samverkan mellan olika aktörer, i relation till krav och förväntningar från det omgivande samhället.

Cecilia Stenling är docent i pedagogik vid Umeå universitet. Hon forskar om förändringsprocesser i skärningspunkten mellan offentlig idrottspolitik och föreningsidrottens organisering och styrning, med särskilt fokus på oförutsedda och transformativa effekter av förändringsinitiativ.

Vi vill härmed rikta ett stort tack till Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, för det finansiella stöd som möjliggjort det arbete som ligger till grund för denna rapport. Dessutom vill vi passa på att rikta ett tack till alla er som medverkat i forskningsprojektet, som bland annat hjälpt oss med att knyta kontakter och som generöst lagt tid för att låta sig intervjuas. Särskilt tack till alla deltagare, som lånat oss av er värdefulla tid och som låtit oss ta del av er värld.

Magnus Dahlstedt & David Ekholm
Norrköping/Linköping, 25 augusti 2020

Innehåll

Inledning.....	9
1 Syfte och frågeställningar	10
2 Verksamheten	11
3 Metod och empiriskt material.....	13
4 Tidigare forskning.....	15
5 Teoretisk ansats	17
6 Resultat	16
6.1 Verksamhetens organisering.....	20
6.2 Fostran genom fotboll	23
6.3 En mötesplats för integration	26
7 Slutsatser	28
8 Referenser.....	31

Inledning

Under det senaste decenniet har segregationen tilltagit i Sverige och städer runtom i landet har blivit allt mer polariserade, något som inte minst drabbar barn och unga (BO 2018; MUCF 2018). Uppväxtvillkoren skiljer sig påfallande beroende på vilken del av staden de unga bor i. För unga i stadens periferier formas tillvaron i ett samspel mellan olika dimensioner av social exkludering, i form av bostadssegregation, territoriell stigmatisering, ekonomisk fattigdom, arbetslöshet och ojämlika möjligheter att påverka samhället genom deltagande i såväl formella som informella kanaler (Dahlstedt & Ekholm 2018a; MUCF 2020). Detta gäller även förutsättningarna för ungas möjligheter att delta i idrott (Blomdahl m.fl. 2019; Norberg 2019). Den ökade segregationen och ojämlikheten har resulterat i allt tydligare sociala spänningar (Schierup m.fl. 2018). I spåren av denna utvecklingen har det förts en omfattande politisk debatt där ”förorten” och i synnerhet dess unga har framstått som ett hot mot samhällets lag och ordning (Stigendal 2016; Tahvilzadeh m.fl. 2018).

De unga som drabbas av segregation har blivit föremål för en rad insatser (t.ex. Dahlstedt & Eliassi 2018; Herz 2016). I Sverige, liksom i andra länder, har politisk uppmärksamhet inte minst riktats mot idrottens potential att bidra till integration (t.ex. Fundberg 2017; Regeringen 2015). Men också idrottens organisationer har aktivt tagit sig an denna samhällsuppgift (Eriksson 2018). Idrottens förmodade samhällsnytta har en historisk bakgrund (Norberg 2004), som ligger väl i linje med en idrottspolitisk utveckling där idrotten i allt högre grad värderas utifrån dess samhälleliga nytta (Norberg 2010, 2011). Offentliga aktörer har under 2000-talets början allt mer formaliserat förväntningarna på idrottens sociala nytta (t.ex. Fahlén & Stenling 2016; Österlind 2017).

Sådana sociala ambitioner bör ses mot bakgrund av att deltagandet i idrott i stort har sjunkit för barn och unga. Det är i detta sammanhang värt att notera att barn och unga från socialt och ekonomiskt utsatta grupper är underrepresenterade i föreningsidrott, i synnerhet tjejer (Blomdahl m.fl. 2014). I de avseenden som deltagande i föreningsliv i allmänhet och specifikt föreningsidrott uppfattas som en väg till integration (jfr Fundberg 2017) är denna utveckling problematisk. Dessa förhållanden uppmärksammar en rad social- och idrottspolitiska frågor om exempelvis vilket ansvar som offentliga aktörer har för att stötta föreningsliv och särskilda former av idrottsaktivitet (jfr SOU 2008:59; SOU 2016:13; SOU 2019:56).

Som en del i denna utveckling har en olika slags verksamheter tagit form, där just idrott används som ett verktyg för att uppnå sociala ändamål – något som i den meningen skiljer sig från traditionell föreningsidrott (jfr Ekholm

2016). Sådana verksamheter kan bedrivas i en mängd organisationsformer (jfr Fahlén m.fl. 2015; Fahlén 2017; Stenling 2015), men de bygger inte sällan på samverkan mellan aktörer från civilsamhälle och idrottsföreningar, offentlig sektor, sociala företag, entreprenörer, välgörenhetsaktörer eller sponsrande företag (jfr Bjarsholm 2020; Peterson & Schenker 2017) – och har som en viktig ambition att utveckla sociala innovationer för att möta olika slags sociala problem (Ekholm & Holmlid 2020).

I internationella sammanhang har denna slags idrottsbaserade sociala interventioner en längre tradition än den har i Sverige (t.ex. Haudenhuyse, Theebom & Nols 2012). Det finns här en betydande forskningslitteratur kring exempelvis Midnight-Basketball i USA (Hartmann 2016) och Positive Futures i Storbritannien (Kelly 2011, 2012; Nichols 2007). I Sverige har motsvarande forskning inte lika lång historia, även om det under de senaste åren har riktats mer uppmärksamhet mot idrott som bedrivs i syfte att bidra till socialpolitiska ambitioner (se Ekholm 2016; Bjarsholm 2020; Peterson & Schenker 2017; Stenling 2015; Österlind 2017), som inte minst föreliggande forskningsprojekt har varit en del av (se vidare Dahlstedt & Ekholm 2021a).

Syfte och frågeställningar

I detta forskningsprojekt har vi riktat blicken mot Midnattsfotbollen, en verksamhet som de senaste åren vuxit i omfattning och som idag finns i flertalet städer runtom i landet. Vi har i projektet närmare bestämt undersökt hur verksamheten bedrivs i två områden i två större städer, Västerort i Västerstad respektive Österort i Österstad, i samverkan mellan idrottsföreningar, offentliga aktörer, sponsorer och andra ideella krafter. Syftet med forskningsprojektet har varit att närmare undersöka de specifika förväntningar som finns på verksamheten, dess mål och medel, bland olika aktörer involverade i verksamheten (inte minst i egenskap av deltagare, arrangörer, representanter för idrotts- och andra föreningar, kommuner, samverkansaktörer och sponsorer).

Forskningsprojektet har väglett av följande frågeställningar:

- Hur organiseras verksamheten och vilka former av samverkan mellan olika aktörer gör verksamheten möjlig?
- Hur möjliggör verksamheten fostran av de som deltar, och vilka förmågor hos deltagarna är det som eftersträvas?
- Hur skapas verksamheten som en mötesplats, en plats för integration?

Verksamheten

Midnattsfotbollen (se Dahlstedt & Ekholm 2019a; Ekholm & Dahlstedt 2021a) utvecklades och initierades från början av en nationell stiftelse. Fokus var att använda idrott som ett verktyg för sociala ändamål, och att samla och olika företag med grund i ambitioner om corporate social responsibility för detta ändamål. De fotbollsaktiviteter som utgör Midnattsfotbollen bedrivs av Stiftelsen, tillsammans med lokala idrottsföreningar, framför allt i områden som präglas av socioekonomiska utmaningar, på tjugotalet platser i Sverige. Vi har följt verksamheten på två platser, Västerort i Västerstad respektive Österort i Österstad. I Västerstad bedrivs verksamheten tillsammans med Området FF och i Österstad tillsammans med föreningen Sumeria FF. På båda platserna har verksamheterna stöd av respektive kommuner och finansiering från sponsorer och andra aktörer som stöttar verksamheterna på olika vis. Dock så ser villkoren olika ut mellan de båda platserna.

I Västerstad har föreningen startats just för att bedriva verksamheten och föreningen har utvecklats därefter, med ungdomslag och ett seniorlag i de lägre lokala divisionerna. Där finns ett mindre antal ledare, med Martin och Mustafa i ledande roller. Verksamheten i Västerstad är har haft återkommande utmaningar med finansiering och med rekrytering av ledare, vilket lett till svårigheter att bedriva regelbundna aktiviteter.

I Österstad har Sumeria FF som förening varit verksam i flera årtionden, med ett stort antal ungdomslag samt seniorlag för både damer och herrar. Verksamheten i Österstad har regelbunden aktivitet och bedrivs med avlönade ledare och långsiktigt säkerställd finansiering. I Österort har Abraham och Sulejman särskilt ledande roller. Särskilda aktiviteter för nyanlända har utvecklats och liknande aktiviteter har också startats i andra stadsdelar i Österstad av ledarna i Österort. Ambitionen har dessutom varit att starta verksamhet på särskilt avsatta tider, för tjejer.

Idrottsaktiviteterna på båda platserna riktar sig till unga i respektive område och bedrivs på lördagskvällar mellan klockan 20 och 00. Midnattsfotbollen bedrivs i områden präglade av socioekonomiska utmaningar och där en stor andel av de boende har utländsk bakgrund. De deltagande är huvudsakligen i åldern mellan 12 och 25 år, och det är främst killar som deltar, men även tjejer är välkomna och deltar vid enstaka tillfällen. Aktiviteterna är frivilliga och spontana i avseendet att deltagarna varken behöver vara medlemmar i föreningarna eller anmäla sig i förväg.

Fotbollsaktiviteterna består av inomhusfotboll med femmannalag som spelar matcher enligt principen första målet vinner, och där vinnaren står kvar och fortsätter att spela. För förlorande lag finns ett rotationsschema för i vilken ordning de åter kommer in i spel. Ledarna bestämmer och delar in deltagarna i olika lag. Inte sällan kan det vara över hundra unga på plats under en lördagskväll – för att spela själva eller för att titta på och umgås med kompisar. Aktiviteterna leds av ledare på plats som utöver att dela in i lag och för att se till att reglerna följs.

Den uttryckliga målsättningen med Midnattsfotbollen är att skapa integration och minska utanförskap, skapa en känsla av ansvar och deltagande i samhället hos deltagarna, genom att använda idrott som ett verktyg. Detta ska bidra till bland annat ökad anställningsbarhet bland deltagare och ledare samt bidra till minskad brottslighet lokalt. Verksamheterna i respektive stad har inget formellt samarbete annat än genom deras relation till stiftelsen och det gemensamma upplägget för hur aktiviteterna bedrivs. Båda verksamheterna har fått stor uppmärksamhet i media och både nominerats till utmärkelser och vunnit priser.

Metod och empiriskt material

Det empiriska material som ligger till grund för analysen kan sorteras in i tre huvudsakliga kategorier: intervjuer, observationer och nätverkskartor. Därutöver har bland annat dokumentärt material i form av tidningsartiklar, inslag i andra media, inlägg i sociala media och debatter i politiska sammanhang där verksamheten behandlats samlats in. Detta material har bidragit till att skapa en bredare förståelse för verksamheten och för hur den kan ses utifrån olika positioner och sammanhang, även om det inte är del av den systematiska analys som gjorts. Tillsammans gör dessa olika material det möjligt att skapa en sammansatt bild av verksamheten.

Sammantaget har det genomförts intervjuer med 45 ledare, samverkande aktörer eller personer som på något sätt är involverade i eller berörda av verksamheterna. De intervjuade är företrädare för den nationella Stiftelsen (n=4) samt ledare för verksamheterna lokalt, i Västerstad och Österstad (n=3), och ledare för fotbollsaktiviteterna (n=9). Dessutom har representanter för både Västerstads och Österstads kommuner intervjuats, både tjänstepersoner och politiker (n=8). Därtill har ett flertal sponsorer och andra bidragsgivare samt andra samverkande aktörer intervjuats (n=10). Utöver dessa har intervjuer genomförts med olika aktörer i det omgivande samhället, däribland företrädare för skolor, fritidsgårdar, socialtjänst, polis och idrottsförbund (n=11), som på olika sätt är berörda av eller har haft insyn i Midnattsfotbollen. Därtill har deltagare, i åldrarna 15-26 år, intervjuats (n=21). 19 av de dessa var killar och två var tjejer. 9 av dem deltog i aktiviteterna i Västerstad och 12 i Österstad. Samtliga intervjuer har varit lågt strukturerade där det har varit viktigt att respondenternas egna beskrivningar har fått ta ett stort utrymme.

Det empiriska materialet består också av observationer, som genomfördes i Västerstad och Österstad. Totalt tio observationer genomfördes, fem på respektive plats. Observationerna kan beskrivas som öppna och deltagande i den meningen att deltagarna i Midnattsfotbollen informerades om vår närvaro och anledningen till vår närvaro. Dessutom deltog vi under observationerna i själva spelet, tillsammans med ungdomarna. Observationerna dokumenterades genom fältanteckningar. Dessa fältanteckningar har varit en viktig del i studien.

Vid intervjuer som genomfördes med ledare och samverkande parter ombads respondenterna att tillsammans med intervjuaren rita upp nätverkskartor (Ekholm & Holmlid 2020) för att på så vis illustrera de olika relationerna mellan olika samverkande aktörer kring verksamheten. Dessa illustrationer

gjordes med grund i en tanke om att de olika aktörer som ingår i samverkan ser på sina relationer till andra aktörer på olika vis, något som gör det svårt att på ett samlat och objektiva sätt kartlägga ett nätverk bestående av beständiga relationer. I respondenternas illustrationer framträder en mångfald av olika nätverk, bestående av både varierande och föränderliga relationerna mellan olika aktörer. Respondenternas illustrationer har bidragit till att skapa en mer samlat förståelse av de komplexa relationer som möjliggör verksamheterna.

Tidigare forskning

Projektet tar avstamp i samhällsvetenskaplig forskning som riktat uppmärksamhet mot hur idrott kan förstås i relation till ojämlikhet, som ett verktyg för att möta sociala problem. Denna forskning spänner över samhälls- och beteendevetenskapliga discipliner som socialt arbete, folkhälsovetenskap, pedagogik, kulturgeografi, sociologi, statsvetenskap, organisationsstudier och företagsekonomi (t.ex. Darnell m.fl. 2018; Ekholm 2013a, 2013b; Schulenkorf m.fl. 2016).

Exempelvis när det gäller forskning om internationella relationer så riktas intresset mot internationellt utvecklingsarbete där idrotten som ett verktyg, exempelvis med mål att hantera konflikter (Beutler 2008) eller att hindra sjukdomar (Kidd 2008). I forskning om politik och förvaltning riktas fokus mot relationer mellan aktörer som bedriver idrott, organisatoriska villkor för sådant arbete (Fahlén 2017; Fahlén & Stenling 2019; Sherry m.fl. 2015; Hambrick m.fl. 2019), inte minst relationer mellan offentliga och frivilliga aktörer (MacIntosh m.fl. 2016; Stenling & Sam 2019). Forskning om organisation och ledning riktar fokus mot idrottsverksamhetens interna organisering och ledning, eller *management* (Welty Peachey m.fl. 2018; Stenling & Fahlén 2016), inte minst med intresse för nätverk och samverkan (Dobbels m.fl. 2016) eller för hur kompetens, ekonomi och ledning kan utvecklas (Ferkins & Shilbury 2012). Forskning om ledarskap, på detta område, ägnas särskilt åt de som leder idrottsaktiviteter och hur deras kompetenser och förmågor att arbeta med barn och unga kan utvecklas (Hartmann 2003; Richardson Jr. 2012). Forskning om lärande och fostran genom deltagande i idrott riktar ljuset mot dels sociala processer som kan främja inkludering i idrott och samhälle (Lawson 2005), och dels strategiskt pedagogiskt arbete inom idrottsaktiviteter (Debognies m.fl. 2019). Lärande ses här i social mening snarare än med fokus på idrottsliga förmågor (Fraser-Thomas m.fl. 2005). Ett återkommande tema i forskningen är frågan om hur idrott kan användas som ett verktyg för att bedriva socialt arbete.

Här har särskilt lagidrotter lyfts fram som en potential när det gäller att bedriva socialpedagogiskt förändringsarbete med fokus på konflikthantering och gemensam problemlösning (Brown m.fl. 2011; Moreau m.fl. 2018), som en slags samhällsarbete i lokalsamhället (Reynolds 2017). På olika sätt behandlas därmed frågor om idrottens potential att möta allehanda sociala utmaningar.

Därtill finns det forskning som närmar sig idén om idrottens nytta när det gäller att möta sociala problem utifrån en mer kritisk ansats. Fokus riktas här mot de förgivettagna antaganden som tilltron till idrottens nytta vilar på och vad som tenderar att hamna i skymundan i denna förståelse av idrott (Coakley 2011). Det har här poängterats att tilltron till idrottens potential inte sällan vilar på ogrundade antaganden (Houlihan m.fl. 2009; Morgan 2013) om idrottens godhet (Coakley 2011) och om att unga automatiskt skulle anamma bestämda värden genom att delta i idrott (Hartmann & Kwauk 2011), eller att de värden och färdigheter som kan tillägnas genom deltagande i idrott automatiskt skulle kunna föras över och bli användbara i andra sammanhang, utanför idrotten (Ekholm 2013b). Tilltron till idrottens kraft har beskrivits som ensidig (Smith & Waddington 2004) och svagt understödd empiriskt (Coakley 2011; Giulinotti 2004).

En återkommande invändning gäller hur idrott används som ett alltför förenklat verktyg för att möta komplexa sociala problem (Collins & Haudenhuyse 2015). Det har inte minst framförts att sociala problem såsom fattigdom och kriminalitet har sin grund i strukturella villkor, som idrotten inte i någon nämnvärd utsträckning kan påverka, vilket i sin tur reser frågan om vilka förväntningar som egentligen är rimliga att ställa på idrottens potential att åstadkomma förändringar i samhället (Coakley 2011). Invändningar har därtill riktats mot idrottens möjligheter i relation till integration och jämlikhet (Hylton 2011), exempelvis med fokus på hur idrottsliga ideal inte sällan upprätthåller hierarkier och utestänger unga på grundval av ras/etnicitet (Long m.fl. 2014), eller hur det på olika vis kan osynliggöra ojämlika möten och maktrelationer (Spracklen m.fl. 2015). Samtidigt kan just en sådan kritik utgöra en grund för en alternativ förståelse av hur idrott kan användas som redskap. Här lyfts inte minst idrott fram som en möjlighet som kan användas i mötet mellan unga som har liknande livsvillkor präglade av fattigdom, på så vis att den kan göra det möjligt att dela erfarenheter, synliggöra ojämlikheter och därmed utveckla motstånd (Nols m.fl. 2018; Hartmann & Kwauk 2011; Spaaij & Jeanes 2012; Spaaij m.fl. 2016; Luguetti m.fl. 2017; Sabbe 2019).

Teoretisk ansats

Teoretiskt har projektet tagit avstamp i ett perspektiv på styrning, fostran och organisering grundad i en governmentality-ansats (se Dean 2010; Foucault 1982, 2010; Rose 1999). Styrning betyder i det här sammanhanget alla de slags aktiviteter som består i att forma och reglera människors uppförande (Foucault 1982, 2010). Styrning kan beskrivas som *conduct of conduct* (Foucault 1982, 2010) eller uppförande av uppförande (se Ekholm & Dahlstedt 2021e). Uppförande hänvisar både till de aktiviteter, så kallade teknologier, som används för att leda eller guida andra, och till enskildas uppföranden eller beteenden som är ett resultat av sådana aktiviteter (Dean 2010). Styrning tar särskilt formen av insatser med fokus på lärande och fostran, som består i att få människor att uppföra sig på specifika sätt (Dahlstedt 2009; Rose 1999). I detta sammanhang är de mer pedagogiska dimensionerna av sociala insatser särskilt intressanta eftersom de handlar om just lärande och formande av människors förmåga att på egen hand hantera de problem de möter (Cruikshank 1999; Donzelot 1979; Philp 1979; Villadsen 2004). Ett sådant perspektiv innebär att fokus riktas mot styrning som en problematiserande aktivitet, och som ett svar på särskilda problem i samhället, där något i samhället identifieras som av en eller annan anledning i behov av förändring och förbättring, och därmed insatser av olika slag (Bacchi 2009; Dean 2010; Foucault 2001, 2004; Ekholm & Vesterberg 2020). Vi har undersökt hur förståelsen om idrott som lösning på sociala problem blir möjlig, hur den gör det möjligt att organisera allehanda insatser och vad det i sin tur innebär för samhället.

I relation till det avslutade forskningsprojektet har denna förståelse av det sociala verksamhetsfältet varit särskilt viktig i åtminstone två aspekter. För det första, inom socialt arbete etableras kunskap om gränserna mellan avvikelse och normalitet eller exkludering och inkludering, där det avgörs vilka delar av befolkningen som är avvikande från samhällets dominerande normsystem, och därmed i behov av särskilda insatser (Villadsen 2004). För det andra, i socialpolitiskt orienterade insatser utformas aktiviteter, så kallade tekniker, som gör det möjligt för enskilda eller grupper att inkluderas i samhället (Philp 1979). Socialt arbete och liknande verksamheter handlar i den meningen om fostran för inkludering (Donzelot 1979; Philp 1979; Villadsen 2004). Denna fostran blir möjlig genom att den som utför sådant arbete (t.ex. i egenskap av välfärdsprofessionell eller ideell aktör) blir en brygga mellan samhällets normalitet och de som anses avvikande (Philp 1979; Villadsen 2004). Med detta avstamp har vi i projektet undersökt den idrottsbaserade sociala insatsen som en slags socialt arbete, eller välfärdsarbete i bredare mening, med ambitioner om social inkludering.

Det är också med just detta anslag som forskningsprojektet har riktat ljuset mot frågor om makt och styrning, inte minst genom den organisering och fostran som tar plats då idrott anordnas som lösning på sociala problem. Med grund i projektets teoretiska ansats har vi bearbetat och tolkat det empiriska material som samlats in, med syfte att skapa kunskap om hur verksamheten tar form och hur den praktiseras i Västerort respektive Österort, och hur verksamheten förstås av de olika aktörer som på olika vis är delaktiga i den, inte minst i egenskap av arrangörer, ledare, samverkanspartners och deltagare.

Resultat

I linje med det syfte och de frågeställningar som väglett genomförandet av forskningsprojektet så kommer de huvudsakliga forskningsresultaten här att presenteras utifrån tre olika teman (istället för att vidare referera till texter där dessa resonemang utvecklas på ett mer fördjupat sätt redovisas referenser samlat nedan): verksamheternas organisering, fostran genom fotboll, samt möten för integration.

- *Verksamhetens organisering* (se vidare Dahlstedt & Ekholm 2021c; Ekholm 2019a, 2019b, 2019c; Ekholm & Holmlid 2019, 2020, 2021; Ekholm & Dahlstedt 2018c; Ekholm, Fahlén & Stenling 2021; Holmlid, Ekholm & Dahlstedt 2020; Holmlid m.fl. 2021)
- *Fostran genom fotboll* (se vidare Dahlstedt & Ekholm 2018a, 2018b, 2019a, 2019b, 2021a; Ekholm 2018b, 2019b; Ekholm & Dahlstedt 2019, 2020a, 2020b, 2021c, 2021d, 2021e; Ekholm, Dahlstedt & Rönnbäck 2019, 2020, 2021).
- *Möten för integration* (se vidare Dahlstedt & Ekholm 2019a, 2021b, 2021d, 2021e, 2021f; Ekholm 2019a, 2019b; Ekholm & Dahlstedt 2019, 2020a, 2020b, 2021e, 2021f).

Verksamhetens organisering

När det gäller organisering så visar vår studie en rad intressanta saker med fokus på hur verksamheten inbegriper strategier för att skapa socialpolitisk legitimitet, hur organiseringen sker genom samverkan mellan en rad aktörer och vilka krav det i sin tur ställer på organisering för långsiktighet, vilka förutsättningar som finns för att verksamheterna ska kunna spridas, samt hur samverkansformerna kan ses i ljuset av filantropiskt socialt arbete. Allt detta framstår som viktiga delar i hur en social innovation kan uppstå, formaliseras, utvecklas och spridas. När idrott organiseras som kultur- och fritidsverksamhet, med socialpolitiska ambitioner, aktualiseras särskilt frågor om hur relationer mellan föreningarna som leder verksamheten och kommunerna kan styras. I sådana fall skapas föreningar som arenor för att tillhandahålla tjänster och service på välfärdsområdet. Socialpolitisk nytta framträder som en förväntning och formaliseras genom samverkan där civilsamhällets aktörer utför verksamhet som svarar mot kommunpolitiskt formulerade mål. Kultur- och fritidspolitik på det lokala (liksom på det nationella planet) antar därmed gradvis formen av socialpolitik.

Företrädare för midnattsfotbollen lyfter återkommande fram den sociala nytta som verksamheten kan bidra med, hur de ser sig som legitima med avseende på att göra nytta för samhället i mer socialpolitiska än idrottsliga termer. En viktig del av hur idrotten framställs som viktig socialt handlar om hur deltagande i idrott ses som ett sätt att skapa sammanhållning och erbjuda vägar in i samhällets gemenskap. I Österstad har exempelvis en kontinuerlig dialog med Österstads kommun, om politiska mål i relation till verksamhetens potential, möjliggjort att kultur- och fritidsnämnden har bedömt att verksamheten kan bidra till nämndens mål om jämlikhet och integration. Detta har lett fram till ett upplägg där midnattsfotbollen drivs som ett uppdrag från nämnden med finansiering för detta. Det legitimeringsarbete som legat till grund för detta handlar bland annat om att beskriva verksamheten på ett som för tankarna till föreningsidrottens etablerade modell, till exempel genom att framträda som föreningslika. På så sätt kan föreningarna legitimera de aktiviteter som bedrivs på samma grund som föreningsidrotten gjort historiskt. Men samtidigt skapas en grund för legitimitet genom att verksamheten skiljer sig från den traditionella föreningsidrotten och bedrivs med de sociala ändamålen som premisser – där idrott är ett verktyg för något annat och inte ett mål i sig självt.

I det sätt som verksamheten bedrivs på kan vi se hur den övergripande på båda platserna organiseras på tre olika nivåer: *praktik*, *program* och *förutsättning-*

ar. Praktiken gäller själva fotbollsspelet och det pedagogiska upplägget kring spelet. Programmet gäller sådant som rekrytering av ledare, intern arbetsdelning, ekonomisk administration, rutiner för samverkan mellan olika aktörer samt rutiner för att söka och hanteras ekonomiskt stöd. Förutsättningar gäller de lokala villkor som framför allt präglat verksamheterna i uppstarten, såsom tillgång till befintliga föreningar att verka genom eller politiska och förvaltnings-administrativa möjligheter, men även exempelvis demografi, samhällservice eller näringsliv i omgivningen. På praktikinivå finns en utarbetad och på förhand etablerad design, utarbetad av Stiftelsen, som kan implementeras lokalt. Där finns i det avseendet en slags styrning av praktiken. Denna strategiska styrning saknas emellertid på programnivån, men där utvecklas istället lokala rutiner givet de personer som engageras i den lokala ledningen. Hur programmet utvecklas på lokal nivå beror också på vilka förutsättningar som finns lokalt vid verksamhetens uppstart, när det gäller särskilt befintlig föreningsstruktur och politisk inställning till sådan typ av verksamhet.

När det gäller programnivån har samverkan, rutiner för finansiering eller samverkan med involverade partners knappast implementerats från ett färdigt koncept. Istället har verksamheten på denna nivå utvecklats lokalt, med lokala och kontextspecifika villkor och givet de personer som engageras i den lokala ledningen. I Västerstad saknades exempelvis en etablerad förening i området som var intresserad av att bedriva midnattsfotbollen, och därför bildades en ny förening specifikt för att bedriva midnattsfotbollen. I Österstad fanns en lokal förening på plats sedan länge, vilket gav en organisatorisk struktur att arbeta igenom. Styrningen av aktiviteter på programnivå framstår som särskilt viktig att utveckla för att lyckas etablera en sådan idrottsbaserad social verksamhet, med strategier som tar hänsyn till de givna lokala förutsättningarna som kan se väldigt olika ut, och framstår som nödvändigt för formalisering och långsiktig etablering av verksamhetens praktik. Det är genom att mobilisera resurser genom olika relationer, som kan användas på olika nivåer, som verksamheterna utvecklas på bestämda sätt. Det är alltså betydelsefullt vilka relationer som kan skapas, därför att det tycks avgöra vilka förmågor som mobiliseras. Det är tydligt i båda fallen av midnattsfotbollen att det är konceptet på praktikinivå som har varit mest tillgängligt att sätta i bruk lokalt. Här har de lokala ledningarna sett sig själva som genomförare av ett mer eller mindre utvecklat koncept, i ett lokalt sammanhang.

När det gäller styrning och organisering på programnivå är det möjligt att kommunernas insatser kan bidra till lokal utveckling av verksamheten, och på så sätt kompensera för en avsaknad av organisatoriska förutsättningar inom den egna verksamheten. Organisatoriska förutsättningar bidrar även till att skapa olika ekonomiska möjligheter. Organisatoriska förmågor behöver

vara en del av organisationen och inte knutna enbart till enskilda engagerade individer i organisationen. Det är svårt för enskilda ledare att kompensera för bristande organisatoriska resurser. För samverkande aktörer handlar det om att skapa långsiktiga förutsättningar för föreningsverksamheter att verka lokalt. I forskningsprojektet har vi också undersökt hur en praktik kan spridas till olika platser. Analysen visar att en praktik inte bara kan kopieras för att etablera en verksamhet, utan att det också behöver etableras någon slags struktur på programnivå. En sådan struktur kan dock inte kopieras, utan den måste utvecklas lokalt. Även programmet behöver formas för att passa lokala förutsättningar så att praktiken ska kunna lyckas.

Genom den samverkan mellan olika aktörer som sker uppstår dessutom möjligheter för olika aktörer att bidra till hjälp och stöd till utsatta och även till att få en plats att bidra till samhällsförändring. Vi har i forskningsprojektet riktat uppmärksamhet mot de samverkande aktörernas frivilliga engagemang och visat på de olika motiv till engagemang som beskrivs av de olika aktörer som omger verksamheterna. Engagemanget drivs av en slags välviljans rationalitet, det vill säga en vilja att hjälpa och stödja de unga som bedöms ha behov och dessutom bidra till social förändring. Även om denna vilja att göra skillnad inte ikläds en uttrycklig politisk språkdräkt, så inrymmer den uppenbart politiska innebörder vad gäller den välfärd, hjälp och stöd som kan och bör organiseras. I det avseendet träder civilsamhället i förgrunden för de olika samverkande aktörernas sätt att se på sitt engagemang. Därmed kan enskilda aktörer, som filantroper, entreprenörer och eldsjälar, träda in för att erbjuda hjälp och stöd genom att ge unga möjlighet att delta i idrott. Idrottsbaserade sociala insatser, organiserade exempelvis i samverkan mellan civilsamhälle, privata och offentliga aktörer, utgör på så sätt en plattform för samtidens filantroper att bedriva socialt arbete. En sådan analys visar på hur civilsamhällets insatser kan influera dagens välfärd. Genom att till exempel anordna midnattsfotboll så mobiliseras civilsamhället som en arena för en särskild slags styrning – med neo-filantropiska inslag.

Fostran genom fotboll

I forskningsprojektet har vi identifierat tre huvudsakliga sätt att se på idrottens pedagogiska potential, med fokus på *egenmakt, disciplin och frigörelse*. Även om det finns olika ideal och pedagogisk riktning så finns det bland de arrangörer, ledare och sponsorer som intervjuats en gemensam, underliggande idé om att de unga som deltar i verksamheten är i behov av idrott, som ett verktyg för förändring. Utifrån denna idé tillskrivs idrotten olika innebörd när det gäller dess pedagogiska potential. Idrotten kommer här att riktas till särskilda grupper av unga, som – såsom det beskrivs – riskerar att *passiviseras*, som är underkastade

patriarkalt förtryck, eller som utgör en *fara* för sin omgivning och samhället.

I dessa socialpedagogiska sammanhang, med fokus på fostran och lärande, är tanken om transfer eller överföring är central. Det innebär en tilltro till att olika värden eller förmågor som unga kan tillägna sig genom att delta i just idrott kan föras över till och användas i andra sammanhang i de ungas liv. Oavsett vilka förmågor som olika företrädare för verksamheten ser som möjliga att skapa i idrottens regi, så tillskrivs de stort värde och nytta i sammanhang utanför idrotten. Till de förmågor som idrotten har potential att fostra till kan vi bland annat räkna förmågan att välja rätt väg i livet, att kunna delta i särskilda gemenskaper i samhället, att frigöra sig från familjen och delta i samhället som en självständig individ samt att underordna sig regler och inte utgöra en fara för andra. Det är alltså inte lärandet specifikt i själva idrottsutövandet som värderas, utan hur tillägnade förmågor kan komma till bruk i de ungas liv i en bredare bemärkelse.

Verksamhetens pedagogik underbyggs inte minst av tankar om risk: dels hur deltagarna anses utsatta för risker och dels hur deltagarnas (särskilt killarnas) utåtriktade beteende i sig utgör en risk. Därmed antar verksamheten i flera avseenden formen av en disciplinär avledning till ”säkra” platser på bestämda tider, där inte minst relationer med goda förebilder med egna erfarenheter av risk, kan etableras. Genom exempelvis normaliserande sanktioner och vägledande dialoger ska ungdomarna förmås välja rätt väg i livet.

Ett återkommande mönster i den fostran som undersökts närmare är just relationen mellan deltagare och ledare i egenskap av förebilder, vad som kan beskrivas som förebildandets pedagogik. Denna slags pedagogik bygger *för det första* på en relation i gemenskap mellan den förebildande och den förebildade, i form av gemensam geografi, ett gemensamt språk, kulturella koder eller gemensamma erfarenheter. Denna tanke om gemenskap möjliggör i sin tur styrning till förändring. Den bygger *för det andra* på en uppsättning normer om kvalifikationer och legitimitet, som tillskrivs förebilden. För att kvalificeras eller bli legitim som förebild krävs inte bara att förebilden ingår i en viss gemenskap, utan förebilden behöver även ha vissa egenskaper och framstå som autentisk och vilja de unga väl. En förebild ska ha förmåga att leda och vara trovärdig i sitt ledarskap. Sådan trovärdighet kan skapas genom egna erfarenheter, samt särskilt genom omvändelse. Därtill kan förebilden kvalificeras som förebild genom framgångsrika idrottsprestationer. Gemenskapen och förebildens legitimitet möjliggör, *för det tredje*, en pedagogisk form som bygger på att den förebildade identifierar sig med den förebildande, att förebilden förevisar det goda och rätta uppförandet, att förändring sker genom observation och imitation. Detta kan i sin tur möjliggöra, *för det fjärde*, det slutliga ändamålet att rusta de unga med förmågor att göra rätt vägval i livet, och att inkarnera den förebildade i förebildens gestalt, genom något som kan liknas vid en väg till frälsning.

När det gäller de unga som verksamheten riktas mot så kan vi notera att det mestadels är killar som deltar, medan flickor är betydligt mer frånvarande. De som deltar betonar framför allt att det är roligt att spela fotboll och att det genom att delta är möjligt att skapa sociala relationer. Givet att verksamheterna ses som en samlingspunkt för de unga blir det också möjligt att se aktiviteterna som ett alternativ till att de unga befinner sig på andra platser på sena helgkvällar. Därmed framstår aktiviteterna just som en avledning från icke önskvärda beteenden. Samtidigt ter sig idén om idrottens instrumentella nytta främst som en diskurs som artikuleras från andra, i de ungas omgivning, som de unga förhåller sig till, med viss distans.

Tjejernas relativa frånvaro ses som en återkommande utmaning för verksamheten. Om vi tittar närmare på tjejers frånvaro så beskrivs den som problematisk i flera olika avseenden. För det första så beskrivs tjejerna som frånvarande, vilket utgör ett problem som ägnas stor uppmärksamhet i verksamheterna. Men även när tjejer närvarar och deltar, så utgör de ett problem, därför att de närvarar och deltar på fel sätt. För det andra framträder frånvaron av kvinnliga ledare som ett problem, framför allt eftersom det innebär svårigheter att nå ut till tjejer. För det tredje, som ett resultat av ovanstående dimensioner, är tjejernas röster frånvarande när det gäller möjligheter att påverka villkoren för deltagande i verksamheternas aktiviteter. När tjejers frånvaro artikuleras som problem så görs det i huvudsak utifrån (de manliga) ledarnas eller samverkande aktörernas positioner.

Vi har i analysen påvisat en återkommande norm för hur deltagande ska gå till, där det huvudsakligen är killarnas villkor som utgör norm för det slags deltagande som anses rätt eller fel. Denna norm framkommer tydligt i intervjuer med ledare och samverkansaktörer såväl som deltagare (både killar och tjejer). Verksamheterna organiseras på ett tydligt sätt för att nå ut till och forma killarnas uppförande (något som gäller särskilt fostran till disciplin), där spelet arrangeras på de villkor som gäller för killarnas prestationer och aktivitet, där tjejerna till och med kan positioneras som rekvisita för sådan fostran. Normen är tydlig både i killarnas trevande resonemang kring villkoren för tjejers deltagande och i tjejernas mer rättframma förhållningssätt till att delta. Medan killarna inte har behövt reflektera över villkoren för sitt deltagande (dvs. att vara norm) så tycks tjejerna mer vana vid att reflektera kring och förhålla sig till denna norm. I tjejernas förhållningssätt går det att urskilja två alternativ, som båda utformas i relation till killar som norm: avståndstagande eller anpassning. I båda dessa fall återskapas den rådande normen.

En mötesplats för integration

En ambition som återkommer i intervjuer med de olika aktörer som arrangerar, leder och möjliggör verksamheten är att verksamheterna ska fungera som en mötesplats, som på olika vis kan bidra till integration. När vi närmare undersökt dessa ambitioner så har vi noterat att det är tre olika slags möten som tycks möjliga att skapa i verksamheten, som i sin tur hänger samman med olika förståelser av integration.

För det första talas det om överbyggande möten mellan unga från olika stadsdelar, genom vilka unga förutsätts utveckla en förståelse för olika kulturer och livsvillkor. Eftersom sådana möten är starkt knutna till förståelsen av vad integration är, så behöver värdet av sådana möten inte närmare motiveras. De är ett mål i sig. De möten som värderas särskilt högt – av inte minst politiker och andra samverkande aktörer – är de som äger rum mellan den svenska majoritetskulturen och de minoritetskulturer som utgörs av unga med utländsk bakgrund, ”invandrare”. Men dessa idealiserade möten talas inte om med fokus på de ojämlika villkor som präglar ungas liv och deltagande i idrott. De ojämlika villkoren blir emellertid synliga genom hur det återkommande betonas att det är den ena gruppen som är i behov av att möta den andra gruppen. Möten framstår därmed som en möjlighet för en överbyggande anpassning för minoriteten i enlighet med den föreställda majoritetens kultur. Samtidigt har överbyggande möten mellan olika grupper av unga, från olika platser i städerna, visat sig svåra att förverkliga genom midnattsfotbollen.

För det andra talas det om sammanbindande möten mellan unga och deras ledare i egenskap av förebilder. De sammanbindande mötena blir möjliga i det avseendet att ledarna kvalificeras som förebilder genom att de antas dela erfarenheter, bakgrund och identitet med de unga som deltar i verksamheterna. De är del av samma föreställda gemenskap och barn och unga kan på så sätt identifiera sig med sina ledare och förebilder. De möten som antas ta form i idrottsaktiviteterna kan utgöra medel för att skapa integration genom hur ledarna förevisar unga hur integration går till, hur man förväntas agera enligt bestämda normer och därmed blir svensk.

Men där finns också en tredje slags möten som snarast utestängs från talet om integration, nämligen sammanbindande möten mellan unga från samma geografiska plats. Sådana möten är både möjliga att skapa och skapas i verksamheten. Samtidigt är det inte fråga om möten med en föreställd svensk majoritetskultur. Det är just därför de kan formuleras som hotande, i sin inåtvändhet och som hot mot ideal om anpassning till förbestämt svenska normer. Men samtidigt är det sådana möten som framstår som möjliga att skapa och som därtill återkommande beskrivs som viktiga av de unga som deltar i verksamheten.

De unga som vi har intervjuat lyfter just fram betydelsen och värdet av att få

möjlighet att möta andra unga (både från sitt eget område och med unga från andra områden, med liknande socioekonomisk situation), som kan innebära skapande av både nya kontakter och förståelse för unga med annan bakgrund. I det avseendet kan överbyggande möten uppstå mellan unga med olika erfarenheter och bakgrund från vad som (i vissa fall) utifrån betraktas som en homogen minoritet. Dessa möten är också särskilt betydelsefulla när det gäller att möjliggöra en kritisk pedagogik med emancipatorisk potential. Det handlar då om att skapa sammanhang där unga som delar erfarenheter av ojämlikhet och segregation tillsammans kan utveckla förhållningssätt till sådana erfarenheter, där de tillsammans med ledare kan synliggöra ojämlika villkor och utveckla strategier för motstånd mot dessa.

Slutsatser

Bland de slutsatser som forskningsprojektet har lett fram till, vill vi här särskilt lyfta fram hur tilltron till just idrott som en lösning på sociala problem illustrerar en rad utmaningar i dagens samhälle. Om vi går något bortom de rent empiriska fynd kring organisering och samverkan, fostran och integration som redovisats ovan och som vi har presenterat i de publikationer som utarbetats inom ramen för projektet, så vill vi peka på några mer övergripande frågor som vi ser som viktiga slutsatser från forskningsprojektet i sin helhet (se vidare Dahlstedt & Ekholm 2019a; Ekholm & Dahlstedt 2021f).

När idrott beskrivs som en lösning på sociala problem skapas en målgrupp av unga, i skärningspunkten mellan olika problematiseringar, såsom integration, utanförskap, segregation och brottsprevention. För denna grupp av unga är det den sociala nyttan eller behovet av social förändring som villkorar tillgång till idrottsaktiviteter, mer än att deltagandet i idrott ses som ett egenvärde i sig. När dessutom förutsättningarna för traditionell föreningsidrott därtill är begränsade i de områden där insatserna bedrivs, så avgränsas möjligheterna att delta i idrott till särskilda och behovsorienterade aktiviteter. Men en sådan behovsorientering är knappast gällande för unga i alla områden, och ligger på det sättet till grund för en inneboende ojämlikhet gällande vilken slags idrott som blir tillgänglig för unga. Istället för att ses som ett behov eller verktyg för social förändring, kan tillgång till idrottsaktiviteter ses som en rättighet, på lika villkor, för alla unga som vill delta – oavsett hemvist eller bakgrund.

Verksamheterna skapar möjlighet för vissa unga att delta i idrott, unga som annars står långt från sådana möjligheter som kanhända tas för givna i andra

stadsdelar, för unga med god tillgång till både sociala och ekonomiska resurser. Givet det så är det också rimligt att resa frågan huruvida det är just socialpolitiska effekter i termer av brottsprevention eller integration som bör ligga till grund för hur verksamheter ska värderas och beviljas stöd från kommuner eller andra samhällsaktörer. Vi menar att unga bör ges lika villkor att delta i idrott, i aktiviteter där idrott är ett mål i sig snarare än ett verktyg för social förändring.

När vi i forskningsprojektet riktat uppmärksamhet mot deltagarnas sätt att se på sitt idrottande så återkommer berättelser om att det är roligt att delta, att deltagandet ger möjlighet till sociala kontakter och idrottslig utveckling. De unga som deltar i aktiviteterna beskriver alltså inte främst sitt deltagande som om de vore i behov av idrott som ett verktyg för att realisera politiska ambitioner om integration eller brottsprevention. Istället beskriver de unga sitt deltagande utifrån sina egna villkor och utifrån en vilja att spela fotboll. Möjligheter att delta i idrott på villkor som formuleras av deltagarna själva skulle rent praktiskt kunna komma till uttryck genom ökat inflytande över hur aktiviteterna organiseras. För att idrott ska bli politiskt möjlig som ett egenvärde, ett mål i sig, krävs dock att ojämlikhetens problem möts med åtgärder av helt annat slag än vad som idrotten förfogar över.

Om vi med det som utgångspunkt vidare riktar ljuset mot de förväntningar som riktas mot idrotten så kan vi återigen knyta an till vårt tidigare resonemang om behov och idrottens förväntade och instrumentella nytta, och fråga oss vilka förväntningar som egentligen är rimliga att ställa på idrotten ifråga om att den ska leda till vissa mål eller utfall. Segregation är en fråga om strukturella villkor, ojämlikhet och därmed politik. Sociala insatser med fokus på individ-, familj- eller områdesnivå förmår knappast att förändra de ojämlika strukturella villkor som kommer till uttryck i den segregerade staden, som i sin tur formar ungas liv. Arbetet med att på allvar möta ojämlikhetens problem handlar snarare om att förändra grundläggande levnadsvillkor i form av fördelning av ekonomiska resurser, tillgång till utbildning, boendesegregation, ojämlikhet i termer av hälsa och politiskt inflytande. För att idrott ska göras tillgänglig som en rättighet, på deltagarnas villkor, så behöver ojämlikhetens problem identifieras och mötas med socialpolitiska åtgärder. Merparten av de ledare, samverkande aktörer, tjänstepersoner, politiker, och deltagare som intervjuats är också ense om att sådana insatser inte kan lösa alla de problem som skapas i segregationens och ojämlikhetens spår. Samtidigt kan vi se att den verksamhet som undersökts i projektet återkommande legitimeras utifrån just den sociala nytta som den förväntas bidra med.

För att kunna möta problem som grundar sig i strukturella ojämlikheter

krävs politiska åtgärder, på samhällsnivå. Det är viktigt att vi tydligt slår fast detta, för att vi ska kunna skapa rimliga förväntningar på idrottens kraft. Om vi förväntar oss att enskilda verksamheter ska nå högt uppställda mål just därför att de använder idrott som ett verktyg så överskattar vi idrottens kraft. Samtidigt underskattar vi de svårigheter som gäller arbetet med sociala interventioner och därtill kraften i de strukturer som skapar sociala problem. Dessutom: om vi har allt för högt ställda förväntningar riskerar även verksamheter som bidrar till att förbättra tillvaron för unga genom att erbjuda plats för möten, meningsfull fritid och idrottande, att framstå som misslyckade för att de inte resulterar i sådant som de knappast har realistiska möjligheter att resultera i. Det finns mycket att ta fasta på i hur midnattsfotbollen bedrivs, men det är viktigt att inte förvänta sig att deltagande i idrott ska förändra de samhälleliga villkor som bidrar till att skapa sociala problem. Idrotten kan snarare ses som en arena som erbjuder möjligheter att delta i aktiviteter som upplevs meningsfulla och som i det avseendet kan kompensera för de ojämlikheter som villkorar deltagande, i idrott och samhälle.

I det avseendet kan midnattsfotbollen på olika vis kompensera för avsaknad av tillgång till andra idrottsaktiviteter för unga på de platser där verksamheten bedrivs. Mot denna bakgrund är det viktigt att se deltagande i idrottsaktiviteter som upplevs meningsfulla av de som deltar som ett mål i sig. Det kompensatoriska värdet i att erbjuda möjligheter till idrott på ett sätt som upplevs meningsfullt för deltagarna, som skapar glädje och känsla av gemenskap, som annars inte hade varit möjligt, är ett nog så viktigt bidrag till samhället.

Den verksamhet som vi undersökt i detta forskningsprojekt utspelar sig i ett samhälle som ger villkor som företrädare och ledare själva knappast kan påverka, men som de tvingas att på olika vis förhålla sig till. Verksamheten utvecklas, formas och bedrivs med nödvändighet i ojämlikhetens landskap, och bidrar inom dessa ramar till att erbjuda meningsfull fritid för unga som annars har mindre tillgång till det. Just detta är ett viktigt bidrag som behöver både värnas och värderas. Samtidigt kvarstår problemet: ojämlik tillgång till och möjlighet att delta i idrott, på egna villkor. I bästa fall kan de insatser som vi följt i detta forskningsprojekt vara ett steg i riktning mot att göra detta möjligt – något som skulle kunna vara ett steg mot inkludering, jämlikhet och rättvisa.

Referenser

- Bacchi, C.** (2009). *Analysing policy: What's the problem represented to be?*. Frenchs Forest: Pearson.
- Beutler, I.** (2008). Sport serving development and peace: Achieving the goals of the United Nations through sport. *Sport in Society*, 11(4), 359-369.
- Bjärsholm, D.** (2020). *Idrott som medel – inte som mål: Förutsättningar för socialt entreprenörskap inom idrotten*. Malmö: Malmö universitet.
- Blomdahl, U., Elofsson, S., Åkesson, M. & Lengheden, L.** (2014). *Segrar föreningslivet? En studie av svenskt föreningsliv under 30 år bland barn och unga*. Stockholm: Stockholms stads idrottsförvaltning.
- Blomdahl, U., Elofsson, S., Bergmark, K., Lengheden, L. & Åkesson, M.** (2019). *Ökar ojämlikheten i föreningsidrotten? En studie om socioekonomisk bakgrund och barns och ungdomars deltagande i idrottsförening*. Malmö: Ung Livsstil.
- BO, Barnombudsmannen** (2018). *Utanförskap, våld och kärlek till orten: Barns röster om att växa upp i utsatta kommuner och förorter*. Barnombudsmannen: Stockholm.
- Brown, S., Garvey, T. & Haydn, T.** (2011). A sporting chance: Exploring the connection between social work with groups and sports for at-risk urban youth. *Groupwork*, 21(3), 62-77.
- Coakley, J.** (2011). Youth sports: What counts as "positive development". *Journal of Sport and Social Issues*, 35(3), 306–324.
- Collins, M. & Haudenhuyse, R.** (2015). Social exclusion and austerity policies in England: The role of sports in a new area of social polarisation and inequality?. *Social Inclusion*, 3(3), 5-18.
- Cruikshank, B.** (1999). *The will to empower*. New York: Cornell University Press.
- Dahlstedt, M.** (2009). *Aktiveringens politik: Demokrati och medborgarskap för ett nytt millennium*. Malmö: Liber.
- Dahlstedt, M. & Eliassi, B.** (2018). Slaget om hemmet: Värden, utanförskapen och förorten som folkhemmets periferi. *Sociologisk forskning*, 55(2–3), 203–223.
- Dahlstedt, M. & Ekholm, D.** (2018a). Den sociala exkluderingens mekanismer. I: M. Dahlstedt (red.) *Förortsdrömmar: Ungdomar, utanförskap och viljan till inkludering*. Linköping: Linköpings universitet.
- Dahlstedt, M. & Ekholm, D.** (2018b). Idrotten och frihetens krafter – viljan att aktivera. I: M. Dahlstedt (red.) *Förortsdrömmar: Ungdomar, utanförskap och viljan till inkludering*. Linköping: Linköpings universitet.

- Dahlstedt, M. & Ekholm, D.** (2019a). Midnattsfotboll – ett svar eller symptom på ojämlikhet? I: J.R. Norberg (red.) *Idrotten och (o)jämligheten: I medlemmarnas eller samhällets intresse?*. Stockholm: Centrum för idrottsforskning.
- Dahlstedt, M. & Ekholm, D.** (2019b). Social exclusion and multi-ethnic suburbs in Sweden. I: B. Hanlon & T.J. Vicino (red.) *The Routledge companion to the suburbs*. New York: Routledge.
- Dahlstedt, M. & Ekholm, D.** (red.) (2021a). *Idrottens kraft? Ungas livsvillkor och ojämlikhetens problem i en segregerad stad*. Lund: Studentlitteratur.
- Dahlstedt, M. & Ekholm, D.** (2021b). Idrott som lösning på sociala problem. I: **Dahlstedt, M. & Ekholm, D.** (red.) *Idrottens kraft? Ungas livsvillkor och ojämlikhetens problem i en segregerad stad*. Lund: Studentlitteratur.
- Dahlstedt, M. & Ekholm, D.** (2021c). Viljan att göra gott. I: **Dahlstedt, M. & Ekholm, D.** (red.) *Idrottens kraft? Ungas livsvillkor och ojämlikhetens problem i en segregerad stad*. Lund: Studentlitteratur.
- Dahlstedt, M. & Ekholm, D.** (2021d). Möten för integration. I: **Dahlstedt, M. & Ekholm, D.** (red.) *Idrottens kraft? Ungas livsvillkor och ojämlikhetens problem i en segregerad stad*. Lund: Studentlitteratur.
- Dahlstedt, M. & Ekholm, D.** (2021e). Deltagandets mening. I: **Dahlstedt, M. & Ekholm, D.** (red.) *Idrottens kraft? Ungas livsvillkor och ojämlikhetens problem i en segregerad stad*. Lund: Studentlitteratur.
- Dahlstedt, M. & Ekholm, D.** (2021f). Idrottens mytologi. I: **Dahlstedt, M. & Ekholm, D.** (red.) *Idrottens kraft? Ungas livsvillkor och ojämlikhetens problem i en segregerad stad*. Lund: Studentlitteratur.
- Darnell, S., Chawansky, M., Marchessault, D., Holmes, M. & Hayhurst, L.** (2018). The state of play: Critical sociological insights into recent 'sport for development and peace' research. *International Review for the Sociology of Sport*, 53(2), 133–151.
- Dean, M.** (2010). *Governmentality: Power and rule in the modern society*. London: Sage.
- Debognies, P., Schailée, H., Haudenhuyse, R. & Theebom, M.** (2018). Personal development of disadvantaged youth through community sports: A theory-driven analysis of relational strategies. *Sport in Society*, 22(6), 897-918.
- Dobbels, L., Voets, J., Marlier, M., De Waegeneer, E., & Willem, A.** (2016). Why network structure and coordination matter: A social network analysis of sport for disadvantaged people. *International Review for the Sociology of Sport*, 53(5), 572-593.
- Donzelot, J.** (1979). *The policing of families*. London: The John Hopkins University Press.

- Ekholm, D.** (2013a). Research on sport as a means of crime prevention in a Swedish welfare context: A literature review. *Scandinavian Sport Studies Forum*, 4, 91-120.
- Ekholm, D.** (2013b). Sport and crime prevention: Individuality and transferability in research. *Journal of Sport for Development*, 1(2), 1-12.
- Ekholm, D.** (2016) *Sport as a means of responding to social problems: Rationales of governing, welfare and social change*. Linköping: Linköpings universitet.
- Ekholm, D.** (2017a). Mobilising the sport-based community: The construction of social work through rationales of advanced liberalism. *Nordic Social Work Research*, 7(2), 155-167.
- Ekholm, D.** (2017b). Sport-based risk management: Shaping motivated, responsible and self-governing citizen subjects. *European Journal for Sport and Society*, 14(1), 60-78.
- Ekholm, D.** (2018a). Governing by means of sport for social change and social inclusion: Demarcating the domains of problematization and intervention. *Sport in Society*, 21(11), 1777-1794.
- Ekholm, D.** (2018b). Idrott som en lösning på sociala problem: Framträdandet av en kunskap och praktik i skärningspunkten mellan idrotts- och socialpolitik. *Idrottsforum.org*. <https://idrottsforum.org/wp-content/uploads/2018/10/ekholm181015.pdf> (hämtad 2020-06-05).
- Ekholm, D.** (2019a). *Idrott som lokal socialpolitik: Kommun och civilsamhälle i samverkan*. Linköping: Linköpings universitet.
- Ekholm, D.** (2019b). Mellan självständighet och kontroll: Civilsamhället som samhällsbyggare genom idrott som socialpolitiskt verktyg. I: J. Syssner (red.) *Ett nytt kontrakt för samhällsbyggande?*. Boxholm: Linnefors.
- Ekholm, D.** (2019c). Värdet av fotboll som social insats. *Kommunal ekonomi*, 3, 38-40
- Ekholm, D. & Dahlstedt, M.** (2017). Football for inclusion: Examining the pedagogic rationalities and the technologies of solidarity of a sports-based intervention in Sweden. *Social Inclusion*, 5(2), 232-240.
- Ekholm, D. & Dahlstedt, M.** (2018a). Forming the association-like organization: On civil society, welfare provision and sport as a means of social inclusion. *International Journal of the Sociology of Leisure*, 2(3), 219-238.
- Ekholm, D. & Dahlstedt, M.** (2018b). Fotboll och sammanhållningens pedagogik. I: M. Dahlstedt (red.) *Gränsöverskridande socialt arbete: Teorier, tillämpningar, tolkningar*. Malmö: Gleerups.
- Ekholm, D. & Dahlstedt, M.** (2018c). Rationalities of good-will: On the promotion of philanthropy through sports-based interventions in Sweden. *Managing Sport and Leisure*, 23(4-6), 336-349.

- Ekholm, D. & Dahlstedt, M.** (2019). Pedagogies of (de)liberation: Salvation and social inclusion by means of Midnight Football. *Sport, Education and Society*. DOI: 10.1080/13573322.2019.1694504.
- Ekholm, D. & Dahlstedt, M.** (2020a). A model of discipline: The rule(s) of midnight-football and the production of order in subjects and society. *Journal of Sport and Social Issues*. DOI: 10.1177/0193723520919818.
- Ekholm, D. & Dahlstedt, M.** (2020b). (Re)Forming the in-/outside: On place as a governable domain through sports-based interventions. *Social Inclusion*. DOI: 10.17645/si.v8.i3.2688.
- Ekholm, D. & Dahlstedt, M.** (2021a). Spelplanen: tre verksamheter. I: Dahlstedt, M. & Ekholm, D. (red.) *Idrottens kraft? Ungas livsvillkor och ojämlikhetens problem i en segregerad stad*. Lund: Studentlitteratur.
- Ekholm, D. & Dahlstedt, M.** (2021b). Forsknings-sammanhang och teoretisk ansats. I: Dahlstedt, M. & Ekholm, D. (red.) *Idrottens kraft? Ungas livsvillkor och ojämlikhetens problem i en segregerad stad*. Lund: Studentlitteratur.
- Ekholm, D. & Dahlstedt, M.** (2021c). Problematiseringens domäner. I: Dahlstedt, M. & Ekholm, D. (red.) *Idrottens kraft? Ungas livsvillkor och ojämlikhetens problem i en segregerad stad*. Lund: Studentlitteratur.
- Ekholm, D. & Dahlstedt, M.** (2021d). Fostran för förändring. I: Dahlstedt, M. & Ekholm, D. (red.) *Idrottens kraft? Ungas livsvillkor och ojämlikhetens problem i en segregerad stad*. Lund: Studentlitteratur.
- Ekholm, D. & Dahlstedt, M.** (2021e). Förebildandets kraft. I: Dahlstedt, M. & Ekholm, D. (red.) *Idrottens kraft? Ungas livsvillkor och ojämlikhetens problem i en segregerad stad*. Lund: Studentlitteratur.
- Ekholm, D. & Dahlstedt, M.** (2021f). Idrott för vem och varför? I: Dahlstedt, M. & Ekholm, D. (red.) *Idrottens kraft? Ungas livsvillkor och ojämlikhetens problem i en segregerad stad*. Lund: Studentlitteratur.
- Ekholm, D., Dahlstedt, M. & Rönnbäck, J.** (2019). Problematizing the absent girl: Sport as a means of emancipation and social inclusion. *Sport in Society*, 22(6), 1043-1061.
- Ekholm, D., Dahlstedt, M. & Rönnbäck, J.** (2020). Becoming a "football girl": On disidentification and appropriation of gender norms and hierarchies in sports-based interventions in the Swedish urban periphery. I: M. Vogel Andersson & L. Arnell (red.) *Living like a girl: Agency, social vulnerability and welfare measures in a European context*. New York: Berghahn.
- Ekholm, D., Dahlstedt, M. & Rönnbäck, J.** (2021). Tjejs närvaro och frånvaro. I: Dahlstedt, M. & Ekholm, D. (red.) *Idrottens kraft? Ungas livsvillkor och ojämlikhetens problem i en segregerad stad*. Lund: Studentlitteratur.

- Ekhholm, D., Fahlén, J. & Stenling, C.** (2021). Idrottens politiska legitimitet. I: Dahlstedt, M. & Ekhholm, D. (red.) *Idrottens kraft? Ungas livsvillkor och ojämlikhetens problem i en segregerad stad*. Lund: Studentlitteratur.
- Ekhholm, D. & Holmlid, S.** (2019) Idrott för integration – så blir satsningen hållbar. *Idrottsforskning.se*
- Ekhholm, D. & Holmlid, S.** (2020). Formalizing sports-based interventions in cross-sectoral cooperation: Governing and infrastructuring practice, program and preconditions. *Journal of Sport for Development*, 8(14), 1-20.
- Ekhholm, D. & Holmlid, S.** (2021). Organisering och samverkan. I: Dahlstedt, M. & Ekhholm, D. (red.) *Idrottens kraft? Ungas livsvillkor och ojämlikhetens problem i en segregerad stad*. Lund: Studentlitteratur.
- Ekhholm, D. & Vesterberg, V.** (2020). Diskursanalys. I: M. Dahlstedt & S. Gruber. (red.) *Metoder för forskning i socialt arbete – hur, var och varför?.* Malmö: Gleerups.
- Eriksson, B.** (2015). ”Sveriges idrottsrörelse är en nyckelspelare i integrationen”. *Dagens Nyheter*, 2015-07-14.
- Fahlén, J.** (2017). The corporal dimension of sports-based interventions: Understanding the role of embedded expectations and embodied knowledge in sport policy implementation. *International Review for the Sociology of Sport*, 52(4), 497-517.
- Fahlén, J., Eliasson, I. & Wickman, K.** (2015). Resisting self-regulation: An analysis of sport policy programme making and implementation in Sweden. *International Journal of Sport Policy and Politics*, 7(3), 391-406.
- Fahlén, J. & Stenling, C.** (2016). Sport policy in Sweden. *International Journal of Sport Policy and Politics*, 8(3), 515-531.
- Fahlén, J. & Stenling, C.** (2019). Styrning av idrottsföreningar – i korsdraget mellan yttre förväntningar och inre behov. I: K. Book, Åm.fl. (red.). *Sport Management II: Idrottens styrning*. Stockholm: SISU idrottsböcker.
- Ferkins, L. & Shilbury, D.** (2012). Good boards are strategic: *What does that mean for sport governance?.* *Journal of Sport Management*, 26(1), 67-80.
- Foucault, M.** (1982). The subject and power. *Critical Inquiry*, 8(4), 777-795.
- Foucault, M.** (2001). *Fearless speech*. Los Angeles: Semiotext(e).
- Foucault, M.** (2004). Polemics, politics, and problematizations: An interview with Michel Foucault. I: P. Rabinow (red.) *The Foucault reader: An introduction to Foucault's thought*. London: Penguin Books.
- Foucault, M.** (2010). *Säkerhet, territorium, befolkning*. Hägersten: Tankekraft.
- Fraser-Thomas, J., Côté, J. & Deakin, J. (2005). Youth sport programs: An avenue to foster positive youth development. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 10(1), 19-40.

- Fundberg, J.** (2017). Idrottsrörelsen och samhällsnyttan – fokus på etnisk mångfald och integration. I: J. Faskunger & P. Sjöblom (red.) *Idrottens samhällsnytta*. Stockholm: Riksidrottsförbundet.
- Giulianotti, R.** (2004). Human rights, globalization and sentimental education: The case of sport. *Sport in Society*, 7(3), 355-369.
- Hambrick, M.E., Svensson, P.G. & Kang, S.** (2019). Using social network analysis to investigate interorganizational relationships and capacity building within a sport for development coalition. *Sport Management Review*, 22(5), 708-723.
- Hartmann, D.** (2003). Theorizing sport as social intervention: A view from the grassroots. *Quest*, 55(2), 118-140.
- Hartmann, D.** (2016). *Midnight basketball: Race sports, and neoliberal social policy*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Hartmann, D. & Kwauk, C.** (2011). Sport and development: An overview, critique, and reconstruction. *Journal of Sport and Social Issues*, 35(3), 284-305.
- Haudenhuyse, R., Theebom, M. & Coalter, F.** (2012). The potential of sports-based interventions for vulnerable youth: Implications for sport coaches and youth workers. *Journal of Youth Studies*, 15(4), 437-454.
- Herz, M.** (2016). "Then we offer them a project": The production of projects in social work conducted by civil society in Sweden. *Journal of Civil Society*, 12(4), 365-379.
- Holmlid, S., Ekholm, D. & Dahlstedt, M.** (2020). Practice occludes diffusion: Scaling sports-based social innovations. I: A. Tjønndal (red.) *Social innovation in sport*. Cambridge: Cambridge Scholars Publishing.
- Holmlid, S., Fahlén, J., Stenling, C. & Ekholm, D.** (2021). Insatsernas spridning. I: Dahlstedt, M. & Ekholm, D. (red.) *Idrottens kraft? Ungas livsvillkor och ojämlikhetens problem i en segregerad stad*. Lund: Studentlitteratur.
- Houlihan, B., Bloyce, D. & Smith, A.** (2009). Editorial: Developing a research agenda in sport policy. *International Journal of Sport Policy*, 1(1), 1-12.
- Hylton, K.** (2011). Sport and social integration. I: B. Houlihan & M. Green (red.) *Routledge handbook of sports development*. London: Routledge.
- Kidd, B. (2008). A new social movement: Sport for development and peace. *Sport in Society*, 11(4), 370-380.
- Luguetti, C., Oliver, K.L., Dantas, L.E.P.B.T. & Kirk, D.** (2017). An activist approach to sport meets youth from socially vulnerable backgrounds. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 88(1), 60-71.
- Lawson, H.A.** (2005). Empowering people, facilitating community development and contributing to sustainable development: The social work of sport, exercise and physical education programs. *Sport, Education and Society*, 10(1), 135-160.

- Long, J., Hylton, K. & Spracklen, K.** (2014). Whiteness, blackness and settlement: Leisure and integration of new migrants. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 40(11), 1779-1797.
- MacIntosh, E., Arellano, A., & Forneris, T.** (2016). Exploring the community and external-agency partnership in sport-for-development programming. *European Sport Management Quarterly*, 16(1), 38–57.
- Moreau, N., Lévesque, J.T., Molgat, M., Jaimes, A., Parlavecchio, L., Chanteau, O. & Planteshow, C.** (2018). Opening the black box of a sports-based programme for vulnerable youth. *Qualitative Research in Sport, Exercise and Health*, 10(3), 291-305.
- Morgan, H.** (2013). Sport volunteering, active citizenship and social capital enhancement: What role in "Big Society"? *International Journal of Sport Policy and Politics*, 5(3), 381-395.
- MUCF, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor** (2016). *Utvecklingen av ideella föreningars villkor: Civila samhällets villkor 2016 med fokus på ideella föreningar i utsatta områden*. Stockholm: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.
- MUCF, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor** (2018). *Ung idag 2018: En studie med utgångspunkt i fem ungdomspolitiska indikatorer*. Stockholm: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.
- MUCF, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor** (2020). *Ungas rätt till en meningsfull fritid – tillgång, trygghet och hinder*. Stockholm: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.
- Nols, Z., Haudenhuyse, R., Spaaij, R. & Theeboom, M.** (2018). Social change through an urban sport for development initiative? Investigating critical pedagogy through the voices of young people. *Sport, Education and Society*, 24(7), 727-741.
- Norberg, J.R.** (2004). *Idrottens väg till folkhemmet: Studier i statlig idrottspolitik 1913-1970*. Stockholm: SISU idrottsböcker.
- Norberg, J.R.** (2010). The development of the Swedish sport movement between state, market and civil society: Some remarks. I: Evers, A. & Zimmer, A. (red.) *Third sector organizations facing turbulent environments: Sports, culture and social services in five European countries*. Baden Baden: Nomos.
- Norberg J.R.** (2011). A contract reconsidered? Changes in the Swedish state's relation to the sports movement. *International Journal of Sport Policy and Politics*, 3(3), 311-325.
- Norberg, J.R.** (red.) (2019). *Idrotten och (o)jämligheten: I medlemmarnas eller samhällets intresse?*. Stockholm: Centrum för idrottsforskning.
- Peterson, T. & Schenker, K.** (2017). Social entrepreneurship in a sport policy context. *Sport in Society*, 21(3), 452-467.

- Philp, M.** (1979). Notes on the form of knowledge in social work. *The Sociological Review*, 27(1), 83-111.
- Regeringen.** (2015). "Ökat anslag till idrottsrörelsen i kommande vårproposition". Pressmeddelande, 2015-04-14. <http://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2015/04/okat-anslag-till-idrottsrorelsen-i-kommande-varproposition/> (hämtad 2020-06-05).
- Reynolds, J.** (2017). Jane Addams' forgotten legacy: Recreation and sport. *Journal of Issues in Intercollegiate Athletics*, 11-18.
- Richardson Jr., J.B.** (2012). Beyond the playing field: Coaches as social capital for innercity adolescent African-American males. *Journal of African American Studies*, 16(2), 171-194.
- Rose, N.** (1999). *Powers of freedom: Reframing political thought*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Sabbe, S.** (2019). *Community sport and social cohesion: A social work perspective*. Ghent: University of Ghent.
- Schierup, C-U., Ålund, A. & Kings, L.** (2018). Stockholmsupproret – en kamp för social rättvisa". I: A. Ålund, m.fl. (red.) *Nation i ombildning – essäer om 2000-talets Sverige*. Umeå: Boréa.
- Schulenkorf, N.** (2017). Managing sport-for-development: Reflections and outlook. *Sport Management Review*, 20(3), 243-251.
- Sherry, E., Schulenkorf, N. & Chalip, L.** (2015). Managing sport for social change: The state of play. *Sport Management Review*, 18(1), 1-5.
- Smith, A. & Waddington, I.** (2004). Using "Sport in the Community Schemes" to tackle crime and drug use among young people: Some policy issues and problems. *European Physical Education Review*, 10(3), 279-298.
- SOU 2008:59.** *Föreningsfostran och tävlingsfostran*. Betänkande av idrottsstödsutredningen. Stockholm.
- SOU 2016:13.** *Palett för ett stärkt civilsamhälle*. Betänkande av Utredningen för ett stärkt civilsamhälle. Stockholm.
- SOU 2019:56.** *Idéburen välfärd*. Betänkande av Utredningen om idéburna aktörer i välfärden. Stockholm.
- Spaaij, R. & Jeanes, R.** (2013). Education for social change? A Freirean critique of sport for development and peace. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 18(4), 442-457.
- Spaaij, R., Oxford, S. & Jeanes, R.** (2016). Transforming communities through sport? Critical pedagogy and sport for development. *Sport, Education and Society*, 21(4), 570-587.
- Spracklen, K., Long, J. & Hylton, K.** (2015). Leisure opportunities and new migrant communities: Challenging the contribution of sport. *Leisure Studies*, 34(1), 114-129.

- Stenling, C.** (2015). *The drive for change: Putting the means and ends of sport at stake in the organizing of Swedish voluntary sport*. Umeå: Umeå universitet.
- Stenling, C. & Fahlén, J.** (2016). Same same, but different? Exploring the organizational identities of Swedish voluntary sports: Possible implications of sports clubs' self-identification for their role as implementers of policy objectives. *International Review for the Sociology of Sport*, 51(7), 867-883.
- Stenling, C. & Sam, M.** (2019). From "passive custodian" to "active advocate": Tracing the emergence and sport-internal transformative effects of sport policy advocacy. *International Journal of Sport Policy and Politics*, 11(3), 447-463.
- Stigendal, M.** (2016). *Samhällsgränser: Ojämlighetens orsaker och framtidsmöjligheterna i en storstad som Malmö*. Stockholm: Liber.
- Tahvilzadeh, N., Dahlstedt, M. & Kings, L.** (2018). Orten och stadens demokratisering. I M. Dahlstedt & P. Lalander (red.) *Manifest – för ett socialt arbete i tiden*. Lund: Studentlitteratur.
- Theebom, M., Schailée, H. & Nols, Z.** (2012). Social capital development among ethnic minorities in mixed and separate sport clubs. *International Journal of Sport Policy and Politics*, 4(1), 1-21.
- Villadsen, K.** (2004). *Det sociale arbejdes genealogi: Om kampen for at gøre fattige og udstødte til frie mennesker*. København: Hans Reitzels Forlag.
- Welty Peachey, J.W., Cohen, A., Shin, N. & Fusaro, B.** (2018). Challenges and strategies of building and sustaining inter-organizational partnerships in sport for development and peace. *Sport Management Review*, 21(2), 160-175.
- Österlind, M.** (2017). *Strävan efter samhällsförbättring: Idrottspolitiska problematiseringar och lösningsstrategier för formandet av den nyttiga idrotten och den idrottande individen*. Umeå: Umeå universitet.